

چکیده

مقدمه:

دندان‌پزشکان به دلیل تماس مستقیم با خون و بزاق بیمار مستعد ابتلا به بیماری‌های عفونی بوده، لذا ملزم به رعایت دستورالعمل‌های کنترل عفونت می‌باشند. از این رو این پژوهش در نظر دارد ارتباط آگاهی، نگرش و عملکرد دندان‌پزشکان نسبت به رعایت اصول کنترل عفونت با ابتلای به بیماری کووید ۱۹ را مورد بررسی قرار دهد.

روش پژوهش:

این مطالعه‌ی از نوع توصیفی - تحلیلی می‌باشد که به صورت مقطعی در پائیز سال ۱۴۰۰ انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را تمامی درمانگران و گروه همراه آنان شامل دانشجویان دندانپزشکی، دستیاران دندان‌پزشک و دندان‌پزشکان عمومی، تخصصی و جراحان که در ترم پاییز ۱۴۰۰ در کلینیک دندانپزشکی دانشگاه شهید بهشتی و درمانگاه‌های تابعه‌ی آن شامل درمانگاه بهفر و درمانگاه قاضی طباطبایی مشغول ارائه خدمت درمانی بودند تشکیل می‌داد (این افراد در مجموع ۱۲۳ نفر بود).

در این مطالعه نمونه‌گیری انجام نشد. جهت جمع‌آوری داده از پرسشنامه استفاده شد که شامل سه بخش برای سنجش آگاهی، نگرش و عملکرد افراد در مورد اصول کنترل عفونت در محیط دندان‌پزشکی بود. در انتها داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۵ تحلیل شدند. برای تحلیل داده‌ها از میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی استفاده شد و برای آزمون فرضیات بر اساس نرمال بودن یا نبودن توزیع متغیرها از آزمون‌های پی‌رسون، اسپیرمن و تحلیل واریانس استفاده شد.

یافته‌ها:

یافته‌های این مطالعه نشان داد بین نگرش در دو گروه مبتلا شده و مبتلا نشده به کووید ۱۹ اختلاف معناداری وجود دارد ($p=0.011$). به طوری که افراد مبتلا نشده ($86/21 \pm 7/88$) نسبت به افراد مبتلا شده ($82/17 \pm 9/45$) نگرش بالاتری دارند؛ اما در مورد آگاهی ($p=0.280$) و عملکرد ($p=0.503$) افراد مبتلا شده و مبتلا نشده اختلافات معنادار نبود. همچنین یافته‌ها نشان داد بین آگاهی و نگرش ($\text{sig}=0.000, \text{rs}=0.369$) در مورد رعایت اصول کنترل عفونت ارتباط معناداری وجود

دارد. این ارتباط بین آگاهی و عملکرد (sig=0.000, rs=0.533) همچنین نگرش و عملکرد (sig=0.001, rs=0.306) نیز معنادار بود. علاوه بر آن بین آگاهی دندان‌پزشکان شاغل در کلینیک شهید بهشتی با آگاهی دندان‌پزشکان شاغل در درمانگاه قاضی طباطبایی اختلاف معناداری دیده شد. (p=0.017) به طوری که دندان‌پزشکان شاغل در کلینیک شهید بهشتی بیشترین آگاهی (۹/۳۸±۲/۹۱) و دندان‌پزشکان شاغل در درمانگاه قاضی طباطبایی کمترین آگاهی (۷/۷۹±۲/۲۸) را داشتند. نگرش و عملکرد افراد شاغل در درمانگاه‌های مختلف اختلاف معناداری نداشت (p>0.05). در دیگر موارد بین آگاهی، نگرش و عملکرد افراد با ویژگی‌های زمینه‌ای شامل جنسیت، سن، سابقه‌ی خدمت، ساعات کاری در هفته و موقعیت شغلی ارتباط معناداری وجود نداشت (p>0.05).

نتیجه‌گیری:

افزایش آگاهی و نگرش می‌تواند منجر به ارتقاء سطح عملکرد بهداشتی شود از این رو برای بهبود رعایت اصول کنترل عفونت لازم است برافزایش سطح آگاهی و نگرش افراد بیشتر توجه نمود. با این حال نتایج تحقیق حاضر تنها تأثیر نگرش بر ابتلای بیماری کووید ۱۹ را معنادار نشان داد. بدین لحاظ برای حفظ ایمنی و پیشگیری از ابتلای بیماری، آگاهی و اجرای دستورالعمل‌های اصول کنترل عفونت به‌تنهایی نمی‌تواند مفید باشد بلکه لازم است نگرش و باور افراد در رابطه با اصول کنترل عفونت بهبود یابد تا پایبندی به رفتارهای ایمن و بهداشتی در همه‌ی موقعیت‌های با خطر انتقال آلودگی تضمین شود.

کلیدواژه‌ها: اصول کنترل عفونت- شیوع کووید ۱۹- عملکرد بهداشتی- تجهیزات حفاظت فردی